

**КОМП'ЮТЕРНИЙ АНАЛІЗ ЗМІН СТРУКТУРИ НІЧНОГО СНУ
ХВОРИХ НА ЕНЦЕФАЛОПАТІЮ ПІД ВПЛИВОМ
ГЕЛІОГЕОМАГНІТНИХ БУР**

Сухоруков В.І., Сербіненко І.А., Бовт Ю.В., Забродіна Л.П.

*ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України»,
м. Харків*

Серед факторів ризику декомпенсації гіпертонічної та атеросклеротичної енцефалопатії значне місце належить змінам геомагнітного стану в період магнітних бур, коли кількість інфарктів міокарда зростає в 2,5 рази, а гострих порушень мозкового кровообігу у 2 рази. Тому актуальність визначення механізмів декомпенсації хворих на енцефалопатії судинного генезу під впливом геомагнітних збурювань не викликає сумніву.

Метою даної роботи було виявлення змін структури нічного сну у хворих на енцефалопатії гіпертонічного та атеросклеротичного генезу під впливом геліогеомагнітних бур. Дослідження нічного сну проводилось за допомогою комп'ютерного комплексу «Нейрон-Спектр+» з одночасною безперервною реєстрацією електроенцефалограми, електроокулограми, електроміограми та електрокардіограми.

Встановлено, що у хворих на енцефалопатії 1 стадії навіть при відсутності скарг і клінічних проявів порушень сну в період зростання напруженості геомагнітного поля реєструються зміни структури нічного сну (скорочення глибокого повільнохвильового сну, особливо стадії С4, збільшення числа коротких пробуджень, що не фіксуються в пам'яті хворого). Скарги хворих на погіршення сну корелюють вже з більше вираженими порушеннями структури нічного сну (збільшення часу засинання, часті тривалі пробудження, за рахунок яких реєструється зменшення індексу ефективності сну). У хворих на енцефалопатії 2 стадії навіть при відсутності яких-небудь скарг під час зміни напруженості геомагнітного поля реєструються порушення структури нічного сну (значне скорочення дельта-сну, скорочення фази швидкого сну, часті тривалі нічні пробудження, що призводять до зменшення індексу ефективності сну). За 1-2 доби до магнітної бури виразність порушень структури нічного сну ще більше зростала й зберігалась протягом 2 діб після магнітної бури. При 3 стадії енцефалопатії спостерігалось порушення циркадних ритмів із подрібненими епізодами сну протягом доби й реєстрацією виражених перебудов функціонування сомногенних механізмів мозку.

Комплексний аналіз змін структури нічного сну у хворих на енцефалопатії гіпертонічного та атеросклеротичного генезу при зміні геомагнітних впливів дозволив обґрунтовано вважати, що в цей період відбувається виражена зміна балансу функціонування сомногенної системи механізмів та активуючої системи з превалюванням механізмів активації, що наростає за ступенем вираженості залежно від стадії енцефалопатії та від стану адаптаційно-компенсаторних механізмів.